

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

2024 оны 11 дүгээр сарын 11
№42 (1338)

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ТАМГЫН ГАЗАР

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

655.	Цагдаагийн албаны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай		3979
------	--	--	------

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

656.	Төрийн өмчийг нийслэлийн өмчлөлд шилжүүлэх тухай	Дугаар 27	3980
------	---	-----------	------

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

657.	Журам шинэчлэн батлах тухай	Дугаар 92	3982
------	-----------------------------	-----------	------

952.	<p>ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠵᠢᠰᠦ ᠨᠠ ᠭᠢᠭᠡᠨ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠶᠠᠬᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠡ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠶᠠᠬᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠡ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠶᠠᠬᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠡ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ</p>	᠕᠙᠕᠘
953.	<p>ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠵᠢᠰᠦ ᠨᠠ ᠭᠢᠭᠡᠨ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠶᠠᠬᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠡ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠶᠠᠬᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠡ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠶᠠᠬᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠡ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ</p>	᠕᠙᠕᠙
954.	<p>ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠵᠢᠰᠦ ᠨᠠ ᠭᠢᠭᠡᠨ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠶᠠᠬᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠡ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠶᠠᠬᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠡ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ ᠮᠠᠪᠳᠤᠭᠦ ᠮᠣᠯᠤ ᠨᠠ ᠶᠠᠬᠢ ᠬᠣᠷᠢᠭᠡ ᠨᠠ ᠳᠣᠭᠡᠯᠢᠭᠦᠬᠡ</p>	᠕᠙ᠶ᠐

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны 10 дугаар
сарын 18-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЦАГДААГИЙН АЛБАНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“26.2.Энэ хуулийн 26.1-д заасан хугацааг хүнийг саатуулсан үеэс эхлэн тооцох бөгөөд энэ хуулийн 22.2-т заасныг танилцуулна.”

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Д.АМАРБАЯСГАЛАН

Индрига Фолю да Нойл

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠨ ᠬᠤᠠᠭᠤᠯᠠᠭ

ᠶ᠋ᠢᠨ ᠬᠤᠰᠤᠭᠤᠯᠠᠭ
ᠶ᠋ᠢᠨ ᠶ᠋ᠢᠨᠠᠭᠤᠯᠠᠭ

ᠲᠤᠭᠠᠳᠠᠭᠠᠶᠢᠨ ᠠᠯᠪᠠᠨᠠ ᠲᠤᠬᠤᠢ
ᠬᠤᠠᠭᠤᠯᠠᠭ ᠲᠤᠬᠤᠢ ᠲᠤᠨ
ᠲᠤᠨ 26.2 ᠲᠤᠬᠤᠢ ᠲᠤᠨ ᠲᠤᠨ
ᠲᠤᠨ 26.2 ᠲᠤᠬᠤᠢ ᠲᠤᠨ ᠲᠤᠨ

ᠲᠤᠨ 26.2 ᠲᠤᠬᠤᠢ ᠲᠤᠨ ᠲᠤᠨ
ᠲᠤᠨ 26.2 ᠲᠤᠬᠤᠢ ᠲᠤᠨ ᠲᠤᠨ
ᠲᠤᠨ 26.2 ᠲᠤᠬᠤᠢ ᠲᠤᠨ ᠲᠤᠨ
ᠲᠤᠨ 26.2 ᠲᠤᠬᠤᠢ ᠲᠤᠨ ᠲᠤᠨ

ᠲᠤᠨ 26.2 ᠲᠤᠬᠤᠢ ᠲᠤᠨ ᠲᠤᠨ
ᠲᠤᠨ 26.2 ᠲᠤᠬᠤᠢ ᠲᠤᠨ ᠲᠤᠨ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2024 оны 08 дугаар
сарын 30-ны өдөр

Дугаар 27

Улаанбаатар
хот

**Төрийн өмчийг нийслэлийн өмчлөлд
шилжүүлэх тухай**

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 4 дэх заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Төрийн өмчит “Тавантолгой түлш” ХХК-ийн төрийн эзэмшлийн хувийг Нийслэлийн өмчлөлд шилжүүлсүгэй.

2.“Тавантолгой түлш” ХХК-ийг нийслэлийн өмчлөлд шилжүүлэхдээ хуримтлагдсан өр төлбөрийг шийдвэрлэх арга хэмжээг хууль тогтоомжийн хүрээнд хэрэгжүүлж, сайжруулсан түлшний үнийг тогтвортой байлгахад шаардагдах нэмэлт санхүүжилтийг 2027 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдөр хүртэл шийдвэрлэх арга хэмжээ авахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т даалгасугай.

3.Энэ тогтоолыг Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Д.АМАРБАЯСГАЛАН

Индриг Фолд даг Уулс Норгил даг Довилдиг

᠑᠙᠑᠗ / ᠑᠗ / ᠑᠙᠑᠗ - ᠑᠙᠑᠗ / ᠑᠗ / ᠑᠙᠑᠗

᠑᠙᠑᠗

᠑᠙᠑᠗

᠑᠙᠑᠗ / ᠑᠗ / ᠑᠙᠑᠗

᠑᠙᠑᠗

᠑᠙᠑᠗ / ᠑᠗ / ᠑᠙᠑᠗

᠑᠙᠑᠗ / ᠑᠗ / ᠑᠙᠑᠗

᠑᠙᠑᠗ / ᠑᠗ / ᠑᠙᠑᠗

᠑᠙᠑᠗ / ᠑᠗ / ᠑᠙᠑᠗

᠑᠙᠑᠗ / ᠑᠗ / ᠑᠙᠑᠗

᠑᠙᠑᠗

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2024 оны 03 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 92

Улаанбаатар
хот

Журам шинэчлэн батлах тухай

Газрын тухай хуулийн 18.1.5, Монгол Улсын иргэнд газар өмчлүүлэх тухай хуулийн 9.1.5-д заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.“Газар зохион байгуулалт хийх журам”-ыг 1 дүгээр хавсралт, “Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журам”-ыг 2 дугаар хавсралт ёсоор тус тус шинэчлэн баталсугай.

2.Журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газар (А.Энхманлай)-т үүрэг болгосугай.

3.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Хуулиудыг хэрэгжүүлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” Засгийн газрын 2003 оны 2 дугаар сарын 7-ны өдрийн 28 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа хийх журам”, 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Газар зохион байгуулалт хийх журам”-ыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

**МОНГОЛ УЛСЫН САЙД,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА**

Д.АМАРБАЯСГАЛАН

Монгол Улсын цагаан үндэсний

МОНГОЛ УЛСЫН
ЦАГААН ҮНДСНИЙ

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

2024 он №42/1338/

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГААН ҮНДСНИЙ

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГААН ҮНДСНИЙ ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГААН ҮНДСНИЙ ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГААН ҮНДСНИЙ ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГААН ҮНДСНИЙ ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГААН ҮНДСНИЙ ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГААН ҮНДСНИЙ ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГААН ҮНДСНИЙ ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГААН ҮНДСНИЙ ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ЦАГААН ҮНДСНИЙ ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар
сарын 06-ны өдрийн 92 дугаар
тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

ГАЗАР ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ ХИЙХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Газрын тухай хуулийн 24.1-д заасан газар зохион байгуулалтын цогцолбор арга хэмжээг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.2.Газар зохион байгуулалтын арга хэмжээ, үйл ажиллагааг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, хяналт тавих, тайлагнах ажлыг газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системээр (цаашид “нэгдсэн цахим систем” гэх) дамжуулан удирдан зохион байгуулна.

1.3.Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, чөлөөт бүсийн захирагч, аймаг, сум, нийслэлийн Засаг дарга нар эзэмшүүлэх, ашиглуулах, өмчлүүлэх газрыг төлөвлөх, олгох, тэдгээрийг бүртгэх болон газар зохион байгуулалтын бусад арга хэмжээ, үйл ажиллагааг энэ журмын 1.2-т заасан нэгдсэн цахим системээр дамжуулан хэрэгжүүлнэ.

1.4.Хуулиар тогтоосон хориглолт, хамгаалалтын бүс, зурвас газрын мэдээллийг холбогдох төрийн захиргааны төв болон бусад байгууллагууд нэгдсэн цахим системд бүртгүүлж, тэдгээрийн дэглэм, горим, газар ашиглалтын шаардлагыг мөрдүүлэх ажлыг зохион байгуулна.

1.5.Газар зохион байгуулалт хийхтэй холбоотой энэ журмаар зохицуулаагүй бусад харилцааг холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, журмаар зохицуулна.

Хоёр.Газар зохион байгуулалт хийх

2.1.Газар зохион байгуулалтыг дараах тохиолдолд хийнэ:

2.1.1.газар зохион байгуулалтын төлөвлөлт, зохион байгуулалт хийх, газар зохион байгуулалтын үндсэн болон хот байгуулалтын баримт бичгийг боловсруулах, хэрэгжүүлэх, хяналт тавих;

2.1.2.засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийг өөрчлөх, шинээр байгуулах, тэдгээрийн хилийн цэсийг тогтоох, өөрчлөх, тодруулах болон хилийн цэстэй холбоотой маргааныг шийдвэрлэх;

2.1.3.олон улс, улс, бүс нутгийг хамарсан томоохон төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх газрын хэмжээ, байршлыг тогтоох;

2.1.4.гадаад улс, олон улсын байгууллага, гадаадын хуулийн этгээдэд газрыг тодорхой хугацаагаар түрээс, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлд ашиглуулах газрын зааг, ашиглах журмыг тогтоох;

2.1.5.улсын болон бүсийн хэмжээнд ашиглах, хамгаалах газрын хэтийн төлөвийг тогтоох, газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх, тэдгээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;

2.1.6.газрыг улсын болон орон нутгийн тусгай хэрэгцээнд авах, гаргах, өөрчлөлт оруулах, тусгай хэрэгцээний газрыг ашиглах;

2.1.7.хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх;

2.1.8.хадлан, бэлчээр, тариаланд тохиромжтой атар газрыг судалж, илрүүлэх, эргэлтэд оруулах;

2.1.9.гамшиг, аюулт үзэгдэл болон гамшгийн эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, хор уршгийг арилгах зорилгоор нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэх;

2.1.10.газрын нэгдмэл сангийн ангилал тогтоох.

Гурав.Газар зохион байгуулалтын төлөвлөлт

3.1.Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний баримт бичигт Газрын тухай хуулийн 25.1-д заасан үндсэн баримт бичгээс гадна сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө хамаарна.

3.2.Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг боловсруулахад Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5.1-д заасан зарчмыг баримтлах бөгөөд төлөвлөгөө нь дараах нийтлэг шаардлагыг хангасан байна:

3.2.1.хүний эрүүл, аюулгүй амьдрах таатай орчин, нөхцөл, байгаль, экологийн тэнцвэрт байдал, соёлын өвийн аюулгүй байдал, нийгэм, эдийн засгийн тогтвортой хөгжлийг хангахад чиглэсэн байх;

3.2.2.улс, бүс, орон нутгийн хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигтэй уялдсан, түүний зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэх;

3.2.3.байгаль, нийгэм, эдийн засгийн нөхцөл, нөөц, даацын судалгаа шинжилгээ, үнэлгээнд үндэслэсэн байх;

3.2.4.салбар хоорондын уялдааг хангах;

3.2.5.иргэд, олон нийтийн оролцоог хангах;

3.2.6.газрын нэгдмэл сангийн бүх ангиллаар төлөвлөх;

3.2.7.холбогдох аргачлал, зааврын дагуу боловсруулсан байх;

3.2.8.газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний зураг төсөл, түүнтэй холбоотой бусад суурь судалгааны мэдээллийг батлагдсан геодезийн байрлал, тусгаг, өндрийн нэгдсэн тогтолцоонд үйлдэх;

3.2.9.төлөвлөлтийн оновчтой хувилбаруудыг дэвшүүлж, түүний зорилго, зорилт, хүрэх үр дүн, шалгуур үзүүлэлт, хэрэгжүүлэх арга зам, хугацаа, үе шат, түүнд шаардлагатай нөөцийг тодорхойлсон байх;

3.2.10.дэд бүтцийн зам, шугам сүлжээний төлөвлөлтөөс эхлэн хийсэн байх бөгөөд түүнд үндэслэж нэгж талбарыг төлөвлөсөн байх;

3.2.11.газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг боловсруулахад мэргэжлийн байгууллагын гүйцэтгэсэн гамшгийн эрсдэлийн үнэлгээ, Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуулийн 27.8-д заасан мэргэжлийн эрдэм шинжилгээний байгууллагын дүгнэлтийг авч, харгалзан үзсэн байх.

3.3.Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төрлөөс хамаарч төлөвлөгөөний бүс, арга хэмжээний тоон мэдээллийг дараах масштабас багагүй нарийвчлалтайгаар тус тус зураглана:

3.3.1.улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний зургийг 1:1 000 000;

3.3.2.аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний зургийг 1:100 000;

3.3.3.сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд хот, тосгон бусад суурины газрыг 1:5 000, бэлчээрийн газрыг 1:100 000, бусад ангиллын газрыг 1:10 000;

3.3.4.сум, нийслэл, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд хот, тосгон бусад суурины газрыг

1:1 000, бэлчээрийн газрыг 1:100 000, бусад ангиллын газрыг 1:10 000 буюу түүнээс том масштабтай.

3.4.Газрын тухай хуулийн 25.1-д заасан газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө болон сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах аргачлалыг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага батална.

3.5.Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн болон тусгай хэрэгцээний газрын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний үндэслэл болох бөгөөд газар зохион байгуулалтын бүх шатны төлөвлөгөөг ерөнхийгөөс эхлэн нарийвчлах зарчмаар нутаг дэвсгэрийн нэгж бүрээр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

3.6.Үндэсний хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний төслийг Монгол Улсын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигтэй уялдсан байдал, түүний зорилтыг хэрэгжүүлэхэд чиглэгдсэн эсэхэд дүгнэлт гаргана.

3.7.Аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах ажлын даалгаврыг аймаг, нийслэлийн газрын алба боловсруулж, газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага болон тухайн шатны Засаг дарга хамтран батална.

3.8.Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлын даалгаврыг аймаг, нийслэлийн газрын алба боловсруулж, газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагаар хянуулан, тухайн шатны Засаг дарга болон аймаг, нийслэлийн газрын албаны даргатай хамтран батална.

3.9.Улс, аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө болон сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөтэй хамт боловсруулна.

3.10.Аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлыг газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа явуулах эрхтэй мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлнэ.

3.11.Аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлыг зохион байгуулах үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг тухайн шатны Засаг даргын захирамжаар байгуулна.

3.12.Энэ журмын 3.11-д заасан Ажлын хэсэгт аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, харьяа байгууллагын холбогдох асуудал хариуцсан удирдах албан тушаалтан, төрийн бус байгууллага, иргэдийн төлөөллийг оруулах бөгөөд Ажлын хэсэг нь гүйцэтгэгчийг шаардлагатай мэдээллээр хангах, санал өгөх, ажлын явцыг хянах, холбогдох байгууллагаар хэлэлцүүлэх, төсөлд дүгнэлт гаргах үүрэгтэй ажиллана.

3.13.Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний баримт бичиг боловсруулахаар шалгарсан гүйцэтгэгч нь төлөвлөгөө боловсруулах, батлах, хэрэгжүүлэх үе шатны тайлан, тоон зураг болон мэдээллийг тухай бүр энэ журмын 1.3-т заасан нэгдсэн цахим системд байршуулж ажиллана.

3.14.Аймаг, нийслэлийн газрын алба нь аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний үе шатны тайлан тус бүрд дүгнэлт, зөвлөмж гаргаж, энэ журмын 3.11-д заасан Ажлын хэсгээр хэлэлцүүлэх арга хэмжээ авч ажиллах бөгөөд эцсийн тайлан, дүгнэлтийг гүйцэтгэгч болон газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад тус тус хүргүүлнэ.

3.15.Аймаг, нийслэл, сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал энэ журмын 3.7, 3.8-д заасан газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг энэ журмын 3.14-т заасан дүгнэлтийг үндэслэн батална.

3.16.Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх бөгөөд дараах байдлаар тайлагнана:

3.16.1.улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг холбогдох салбарын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв болон төрийн захиргааны байгууллага, холбогдох бусад байгууллага, газар жил бүрийн 1 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад;

3.16.2.улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага 4 жил тутамд Засгийн газарт;

3.16.3.аймаг, нийслэлийн газрын алба нь аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 4 жил тутам, нийслэл, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг жил бүрийн 2, 4 дүгээр улиралд газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад;

3.16.4.сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө болон сум, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын

төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг сумын газрын даамал, дүүргийн газрын алба нь жил бүрийн 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор аймаг, нийслэлийн газрын албанд;

3.16.5.аймаг, нийслэлийн газрын алба газар зохион байгуулалтын ерөнхий болон нийслэл, сум, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг аймаг, нийслэлийн хэмжээнд нэгтгэж, дараа оны 01 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад.

3.17.Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг дараах байдлаар нийтэд мэдээлж, ажилд олон нийтийн оролцоог хангуулна:

3.17.1.хуулиар хамгаалагдсан төрийн болон албаны нууцын зэрэглэлтэй мэдээлэл агуулснаас бусад тохиолдолд газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний баримт бичгийн төслийн гүйцэтгэгч нь Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 8.6.3-т заасан мэдээллийг нэгдсэн цахим системд мэдээлж, албан ёсоор хэвлэн нийтэлнэ;

3.17.2.газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний баримт бичиг, түүний хэрэгжилтэд хийсэн хяналт, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, үйл ажиллагааг олон нийтэд нээлттэй, ил тод мэдээлэх ажлыг зохион байгуулна;

3.17.3.бүх шатны газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төслийг батлуулахаас өмнө 30-аас доошгүй хоногийн хугацаанд нэгдсэн цахим системд байршуулан, иргэд, олон нийтийн саналыг авч, саналыг тусгасан эсэх талаарх тайлбарыг эргэж мэдээлнэ.

3.18.Дараах тохиолдолд газар зохион байгуулалтын холбогдох төлөвлөгөөнд энэ журамд заасан шаардлагад нийцүүлэн өөрчлөлт оруулж болно:

3.18.1.Улсын Их Хурал, Засгийн газар, иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас томоохон бүтээн байгуулалтын төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх шийдвэр гаргасны дагуу тодорхой газрыг ашиглах, чөлөөлөхөөр болсон тохиолдолд;

3.18.2.төсөвт байгууллагын зайлшгүй хэрэгцээнд болон улсын болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар шинээр бүтээн байгуулалтын төсөл хэрэгжүүлэхээр болсон тохиолдолд;

3.18.3.хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг шинэчлэгдэж, өөрчлөлт орсон тохиолдолд;

3.18.4.газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт хийж, газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг өөрчлөх, шинэчлэх дүгнэлт гарсан тохиолдолд;

3.18.5.инженер, нийгмийн дэд бүтцийн бүтээн байгуулалт болон Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх тухай хуульд заасан хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхээр болсон тохиолдолд;

3.18.6.газар хамгаалах, нөхөн сэргээх, газар чөлөөлөх, нүүлгэн шилжүүлэхтэй холбоотой арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэхээр болсон тохиолдолд;

3.18.7.хот, суурин газрын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө болон хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө шинэчлэгдэж, өөрчлөлт орсон тохиолдолд.

3.19.Улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулахдаа дараах арга хэмжээг зохион байгуулна.

3.19.1.улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах Ажлын хэсгийг газрын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр байгуулах бөгөөд холбогдох төрийн захиргааны төв болон төрийн захиргааны байгууллага, эрдэм шинжилгээний байгууллага, төрийн бус байгууллагаас төлөөллийг оруулна;

3.19.2.энэ журмын 3.19.1-д заасан Ажлын хэсэг улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах ажлын явцад хяналт тавих, санал өгөх, холбогдох байгууллагаар хэлэлцүүлэх, дүгнэлт гаргах үүрэгтэй байна;

3.19.3.улсын газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгах төсөл, арга хэмжээний саналыг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага холбогдох төрийн захиргааны төв болон төрийн захиргааны байгууллага, холбогдох байгууллага, газраас авч нэгтгэх бөгөөд саналыг орон зайн шийдлээр төлөвлөж, давхардлыг шалгах, салбарын уялдаа, холбоог хангуулах арга хэмжээ авна.

3.20.Аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулахад дараах арга хэмжээг зохион байгуулна:

3.20.1.аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулах, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх ажлыг аймаг, нийслэлийн газрын алба зохион байгуулна;

3.20.2.аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлыг зохион байгуулах Ажлын хэсгийг тухайн шатны Засаг даргын захирамжаар байгуулна;

3.20.3.энэ журмын 3.20.2-т заасан Ажлын хэсэгт Засаг даргын Тамгын газар, харьяа газруудын холбогдох асуудал хариуцсан удирдах албан тушаалтан, тухайн аймгийн нутаг дэвсгэрт хамаарах улсын тусгай хамгаалалттай газрын хамгаалалтын захиргаа, усны сав газрын хамгаалалтын захиргааны удирдах албан тушаалтан, Соёлын өвийн үндэсний төвийн холбогдох албан тушаалтан, төрийн бус байгууллага, иргэдийн төлөөллийг оруулах бөгөөд Ажлын хэсэг гүйцэтгэгчийг шаардлагатай мэдээллээр хангах, төлөвлөгөө боловсруулах ажлын явцад хяналт тавих, санал өгөх, холбогдох байгууллагаар хэлэлцүүлэх, дүгнэлт гаргах үүрэгтэй байна;

3.20.4.аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний төсөлд төрийн болон төрийн бус байгууллага, олон нийтээр хэлэлцүүлж санал авахаас гадна сум, дүүргийн Засаг дарга нарын саналыг албан ёсоор авна.

3.21.Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө нь аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөнд нийцсэн сумын газар, байгалийн нөхцөл, нөөц, нийгэм, эдийн засгийн хэрэгцээ, орон нутгийн онцлог, уламжлалын дагуу олон төрөлт, тогтвортой газар ашиглалтыг хөгжүүлэх 5-7 жилийн хугацаанд хэрэгжүүлэх газар зохион байгуулалтын төлөвлөлтийн баримт бичиг байна.

3.22.Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө, түүнд тусгагдсан арга хэмжээ нь улс, аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний бүсчлэл, арга хэмжээнд нийцсэн, сумын тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд үе шаттайгаар шууд тусган хэрэгжүүлэх боломж, нөхцөлийг хангасан байна.

3.23.Сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа дараах арга хэмжээг зохион байгуулна:

3.23.1.сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлыг аймаг, нийслэлийн газрын алба зохион байгуулна;

3.23.2.сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний төслийг багийн иргэдийн Нийтийн хурлаар хэлэлцүүлж, санал авахаас гадна аймгийн Засаг дарга, хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн асуудал хариуцсан нэгж, Соёл, урлагийн газрын саналыг албан ёсоор авч тусгана.

3.24.Нийслэл, сум, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг боловсруулахдаа дараах арга хэмжээг зохион байгуулна:

3.24.1.нийслэл, сум, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөг улс, аймаг, нийслэлийн жилийн төлөвлөгөө, орон нутгийн төсөвтэй уялдуулан боловсруулна;

3.24.2.тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө боловсруулах Ажлын хэсгийг тухайн шатны Засаг даргын захирамжаар жил бүрийн эхний улиралд багтаан байгуулна;

3.24.3.ажлын хэсгийг аймаг, нийслэлд газрын албаны дарга, суманд тухайн шатны Засаг даргын Тамгын газрын дарга ахалж, Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн даргаар аймаг, нийслэлд тухайн шатны газар зохион байгуулалтын асуудал хариуцсан нэгжийн холбогдох албан тушаалтан, суманд сумын газрын даамал байна. Ажлын хэсэгт аймаг, нийслэл, хотын ерөнхий архитектор, Газрын тухай хуулийн 13.1-д заасан зам, шугам сүлжээний газарт хамаарах төрийн байгууллагуудын холбогдох албан тушаалтныг оруулна;

3.24.4.аэродромын аюулгүйн бүсэд хамаарах газарт иргэн, хуулийн этгээдэд газар эзэмшүүлэх, өмчлүүлэх, ашиглуулах арга хэмжээ төлөвлөхдөө холбогдох төрийн захиргааны байгууллагын саналыг авсан байна;

3.24.5.тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд ойрын 1 жилийн хугацаанд хэрэгжүүлж эхлэх төсөл, арга хэмжээ тус бүрээр орон зайн дүн шинжилгээ хийж, шаардагдах төсөв, зардлын тооцооны хамт оны эхнээс эхлэн боловсруулж, холбогдох байгууллага, олон нийтийн саналыг авч тусгасан байна;

3.24.6.тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төсөлд жил бүрийн эхнээс эхлэн 09 дүгээр сарын 15-ны өдөр хүртэл иргэд, олон нийтээс цахим болон цаасан хэлбэрээр санал авна;

3.24.7.сумын газрын даамал, дүүргийн газрын алба нь сум, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төслийг боловсруулж жил бүрийн 10 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор нэгдсэн цахим системд байршуулж, аймаг, нийслэлийн газрын албанд хүргүүлнэ;

3.24.8.аймаг, нийслэлийн газрын алба нь нийслэл, сум, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төслийг хянаж, жил бүрийн 11 дүгээр сарын 10-ны өдрийн дотор газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ;

3.24.9.газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь нийслэл, сум, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төслийг албан ёсоор ирүүлснээс хойш 20 хоногт багтаан хянаж, дүгнэлт гаргах бөгөөд шаардлага хангасан тохиолдолд тухайн шатны Засаг даргад хүргүүлнэ;

3.24.10.тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төсөл шаардлага хангаагүй тохиолдолд аймаг, нийслэлийн газрын албанд буцаана;

3.24.11.тухайн шатны Засаг дарга тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төслийг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дүгнэлтийн хамт иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар жил бүрийн 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор хэлэлцүүлэн батлуулна;

3.24.12.сум, нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төслийг хэлэлцэн батална;

3.24.13.аймаг, нийслэлийн газрын алба нь аймаг, нийслэлийн хэмжээнд тухайн жилд шинээр өмчлүүлэх газрын хэмжээ, байршил, зориулалтын саналыг нэгтгэн тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцүүлэн батлуулж, газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ;

3.24.14.аймаг, нийслэлийн газрын алба тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын баталсан нийслэл, сум, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсан иргэн, аж, ахуйн нэгж, байгууллагад эзэмшүүлэх, ашиглуулах газрын хэмжээ, байршил, зориулалтын жагсаалт, өмчлүүлэх газрын хэмжээ, байршил,

зориулалтын саналыг аймаг, нийслэлийн хэмжээнд нэгтгэн хянаж, жил бүрийн 01 дүгээр сарын 05-ны өдрийн дотор газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ;

3.24.15.газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь аймаг, нийслэлийн газрын албанаас ирүүлсэн тухайн жилийн эзэмшүүлэх, ашиглуулах газрын хэмжээ, байршил, зориулалтын жагсаалт, өмчлүүлэх газрын хэмжээ, байршил, зориулалтын саналыг улсын хэмжээнд хянан нэгтгэж, өмнөх оны хэрэгжилтийн хамт тухайн оны нэгдүгээр сард багтаан Засгийн газарт хүргүүлж, батлуулах ажлыг зохион байгуулна;

3.24.16.иргэнд эзэмшүүлэх, ашиглуулах, өмчлүүлэх газрын байршил, хэмжээ, зориулалтыг тогтоосон Засгийн газрын шийдвэрт тусгагдаагүй байршилд газар олголт хийхийг хориглоно;

3.24.17.аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга нь газар зохион байгуулалтын тухайн жилийн төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээ, түүнд шаардагдах зардлыг улс, орон нутгийн төсөв болон аймаг, нийслэлийг хөгжүүлэх жилийн төлөвлөгөөнд тусгуулан батлуулах ажлыг зохион байгуулна.

3.25.Нийслэл, сум, дүүргийн тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөө дараах шаардлагыг хангасан байна:

3.25.1.улс, аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, хот байгуулалтын баримт бичиг, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд чиглэгдсэн байх;

3.25.2.төлөвлөсөн арга хэмжээ нь хот, тосгоны хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, барилгажилтын төсөл, эдэлбэр газрын бүсчлэл, түүний дүрэмтэй нийцсэн, хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлыг улс, орон нутгийн төсөвт тусгуулсан байх;

3.25.3.хууль тогтоомжоор тогтоосон хориглолт, хязгаарлалт, хамгаалалтын бүсийн дэглэм, горимд нийцсэн байх;

3.25.4.газар ашиглалтын тохиромжтой байдал, нийгмийн эрэлт хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн байх;

3.25.5.газар хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээг төлөвлөсөн байх;

3.25.6.арга хэмжээг нэгж талбар бүрээр төлөвлөж, төлөвлөлтийн нэгж талбарын дугаартай байх;

3.25.7.хаягжуулалтын стандартад нийцсэн байх;

3.25.8.нэгдсэн цахим системийн шаардлагыг хангасан байх;

3.25.9.гэр бүлийн хэрэгцээний зориулалтаар өмчлүүлэх, эзэмшүүлэх газрыг төлөвлөхөд газар зохион байгуулалтын болон хот, тосгоны хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний бүсчлэлд нийцүүлж, инженерийн болон нийгмийн дэд бүтцээр хангагдах байдлаар төлөвлөсөн, эсхүл хангагдсан байх, байршил нь хот, тосгон, бусад суурины ангилалд хамаарах газарт төлөвлөгдсөн байх;

3.25.10.тариалангийн зориулалтаар төлөвлөсөн арга хэмжээ нь Засгийн газрын шийдвэрээр атар газрыг тариаланд шилжүүлэх шийдвэр бүхий байршилд төлөвлөгдсөн байх;

3.25.11.сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас тогтоосон нийтээр ашиглах зуслан, намаржаа болон хадлангийн нөөц, отрын бэлчээр, байгалийн тогтцоор бий болсон уст цэг, хужир мараа бүхий бэлчээрийн газарт өвөлжөө, хаваржааны барилга, байгууламж, хашаа, саравч барих зориулалтаар газар төлөвлөөгүй байх.

Дөрөв.Газрын нэгдмэл сан түүний үндсэн ангилал шилжүүлэх, ашиглах

4.1.Газрын нэгдмэл сангийн нэг ангиллаас нөгөө ангилалд газрыг шилжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална:

4.1.1.газар ашиглалтын тохиромжтой байдлын үнэлгээ хийж тогтоосон байх;

4.1.2.хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, улс, аймаг, нийслэлийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөө, хот, тосгоны хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсан байх.

4.2.Дараах тохиолдолд газрын нэгдмэл сангийн нэг ангиллаас нөгөө ангилалд газрыг шилжүүлнэ:

4.2.1.газрыг улсын тусгай хэрэгцээнд авах, гаргах;

4.2.2.хот, аймаг, сумын төв, тосгоны эдэлбэр газрын хил заагийг өөрчлөх, цаашид газрыг тэлж хөгжих боломжтой нөөц газар тогтоох;

4.2.3.Газрын тухай хуулийн 16.1.3-т заасан улсын тусгай хэрэгцээний газар болон холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм, журамд заасан байгаль орчин, хүний эрүүл мэнд, соёлын өвийн аюулгүй байдлыг хамгаалах болон онцгой хамгаалалт бүхий объектын хамгаалалтын бүс, зурвас газрын хил заагийг тогтоох, өөрчлөх;

4.2.4.Газрын тухай хуулийн 23.2.9, Тариалангийн тухай хуулийн 5.3-т заасны дагуу атар газрыг тариалангийн газарт шилжүүлэх.

4.3.Энэ журмын 4.2.1-д заасны дагуу газрын нэгдмэл сангийн ангилал шилжүүлэх асуудлыг Газрын тухай хуулийн 18.1.2-т заасан Засгийн газраас баталсан журмын дагуу шийдвэрлэнэ.

4.4.Энэ журмын 4.2.2, 4.2.4-т заасны дагуу газрын нэгдмэл сангийн ангиллыг шилжүүлэхэд дараах байдлаар шийдвэрлэнэ:

4.4.1.сум, дүүргийн Засаг дарга нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд хөдөө аж ахуйн газрын үндсэн ангилалд хамаарах бэлчээрийн газрыг хот, тосгон бусад суурины болон тариалангийн газрын ангилалд шилжүүлэх саналыг хот, тосгоны хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусган боловсруулж, тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд хүргүүлнэ;

4.4.2.сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал Засаг даргын ангилал шилжүүлэх саналыг хэлэлцэж аймаг, нийслэлийн Засаг даргад уламжилна;

4.4.3.аймаг, нийслэлийн Засаг дарга хөдөө аж ахуйн газрын үндсэн ангилалд хамаарах бэлчээрийн газрыг хот, тосгон бусад суурины болон тариалангийн газрын ангилалд шилжүүлэх саналыг газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг үндэслэн боловсруулж, аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд хүргүүлнэ;

4.4.4.аймаг, нийслэлийн Засаг даргын бэлчээрийн газрыг тариаланд шилжүүлэх саналыг аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал хэлэлцэж, хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад, хот, тосгон бусад суурины ангилалд шилжүүлэх саналыг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад тус тус уламжилна;

4.4.5.газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага энэ журмын 4.4.4-т заасан саналыг хянаж, дүгнэлт гарган Газрын тухай хуулийн 23.2.9-д заасны дагуу Засгийн газраар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлж, газрын нэгдмэл сангийн тайлан гаргах журмын дагуу цахим системд бүртгэнэ.

4.5.Энэ журмын 4.2-т зааснаас бусад тохиолдолд газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсан, өмчлөл, эзэмшил, ашиглалтын эрхийн харилцаа үүсэж, нэгдсэн цахим системд бүртгэгдсэнээр ангилал шилжинэ.

4.6.Газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага газрын нэгдмэл сангийн ангилал шилжүүлэх тухайн жилийн саналыг улсын хэмжээнд нэгтгэн дүгнэлтийн хамт жил бүрийн 12 дугаар сард багтаан шийдвэрлүүлнэ.

4.7.Газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага Засгийн газраас баталсан газрын нэгдмэл сангийн тайлан эрхлэх журмын дагуу газрын нэгдмэл сангийн тооллого, тоо бүртгэлийг цахимаар эрхлэн явуулна.

4.8.Хот, тосгон бусад суурины эдэлбэр газрын бүсчлэлд тавигдах газар ашиглалтын шаардлагыг нийслэлд бүсчлэлийн дүрмээр, аймаг, суманд газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, хот, тосгоны хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө болон сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөгөөр тогтооно.

4.9.Газрын нэгдмэл сангийн үндсэн болон дэд ангилал шилжүүлэх, газрыг улсын тусгай хэрэгцээнд авах, олон улс, улс, орон нутгийн чанартай томоохон төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр инженер, нийгмийн дэд бүтэц байгуулахтай холбоотой иргэн, хуулийн этгээдийн эзэмшил, өмчлөлд байгаа газрыг чөлөөлөх, нүүлгэн шилжүүлэх зорилгоор газар зохион байгуулалт хийх аргачилсан зааврыг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага батална.

Тав.Тусгай хэрэгцээний газрын газар зохион байгуулалтыг эрхлэх

5.1.Газрыг улсын тусгай хэрэгцээнд авах, гаргах асуудлыг Газрын тухай хуулийн 18.1.2-т заасан Засгийн газраас баталсан журмын дагуу газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөг үндэслэн шийдвэрлэнэ.

5.2.Газар зохион байгуулалтын ерөнхий болон тухайн жилийн төлөвлөгөө, сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөнд улсын тусгай хэрэгцээнд авсан газрыг ашиглах, хамгаалах, нөхөн сэргээх асуудлыг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн тусгана.

5.3.Газрыг орон нутгийн тусгай хэрэгцээнд авах хэрэгцээ шаардлага, үндэслэлийг газар зохион байгуулалтын ерөнхий болон сумын нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөгөөний хүрээнд судалж тогтооно.

5.4.Орон нутгийн тусгай хэрэгцээний газрын мэдээллийн санг аймаг, нийслэлийн газрын алба энэ журмын 1.3-т заасан нэгдсэн цахим системд хөтөлнө.

5.5.Улсын тусгай хэрэгцээний газартай давхцуулан газрыг орон нутгийн тусгай хэрэгцээнд авахыг хориглоно.

Зургаа.Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийг тогтоох, өөрчлөх, тодруулах

6.1.Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэс тогтоох, өөрчлөх, тодруулах ажлыг дараах тохиолдолд гүйцэтгэнэ:

6.1.1.Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 13.1, 14.1-д заасан тохиолдолд;

6.1.2.төрийн болон нийгэм, соёлын үйлчилгээнээс хэт алслагдсан иргэд, олон нийтийн хүндрэлтэй нөхцөл байдлыг сайжруулах зорилгоор газар зохион байгуулалтын зураг төсөл боловсруулах шийдвэр гарсан;

6.1.3.засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийн маргаан үүссэн.

6.2.Газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн зарлиг, эсхүл Улсын Их Хурлын шийдвэрийн дагуу нэгдсэн цахим системд бүртгэгдсэн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийн зураглалд нарийвчилсан хяналт тавьж ажиллах бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд холбогдох хууль тогтоомж, журмын дагуу шийдвэрлүүлнэ.

6.3.Газрын асуудал хариуцсан цэсийн маргаантай хэсэгт иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад шинээр газар өмчлүүлэх, эзэмшүүлэх, ашиглуулах аливаа шийдвэр гаргах үйл ажиллагааг хилийн цэсийн маргаан шийдвэрлэгдэх хүртэл хугацаанд нэгдсэн цахим системээр дамжуулан хэсэгчлэн түр зогсоох арга хэмжээ авч болно.

6.4.Аймаг, сум, нийслэл, дүүргийн Засаг дарга, аймаг, нийслэлийн газрын алба, сумын газрын даамал хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн зарлиг, эсхүл Улсын Их Хурлын шийдвэрийн дагуу нэгдсэн цахим системд бүртгэгдсэн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийг мөрдүүлэх, иргэд, олон нийтийг үнэн зөв мэдээллээр хангах үүрэгтэй.

6.5.Хилийн цэсийг тогтоосон шийдвэр гарснаас хойш хийгдсэн батлагдаагүй, байршил нь тодорхойгүй газар зүйн нэр, түүний зураг, тодруулалтын ажлыг нэгдсэн цахим системд бүртгэхгүй бөгөөд түүнийг мөрдөхгүй.

6.6.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн хилийн цэс дэх эргэлтийн цэгийг хүний гараар бүтээгдсэн тоот шон, худаг, овоо, гудамж гэх мэт объектоор тогтоосон, тэдгээр объект нь устаж үгүй болсон бол хилийн цэсийг тогтоосон архивын баримт материалыг баримтална.

6.7.Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийг тогтоох, өөрчлөлт оруулах, тодотгох асуудлыг шийдвэрлэхтэй холбогдуулан дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:

6.7.1.аймаг, сум, нийслэл, дүүргийн хилийн цэсийг тогтоох, өөрчлөлт оруулах, тодотгох талаар санал боловсруулах Ажлын хэсгийг газрын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр байгуулна;

6.7.2.баг, хорооны хилийн заагийг тогтоох, өөрчлөлт оруулах, тодотгох санал боловсруулах Ажлын хэсгийг аймаг, нийслэлийн Засаг даргын захирамжаар байгуулж, Ажлын хэсгийн ахлагчаар Засаг даргын орлогч, нарийн бичгийн даргаар аймаг, нийслэлийн газрын албаны даргыг томилно;

6.7.3.засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийг тогтоох, өөрчлөлт оруулах, тодотгох санал боловсруулахтай холбоотой тооцоо судалгаа, хэмжилт зураглал хийх үүрэг бүхий дэд Ажлын хэсгийг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын даргын тушаалаар байгуулна;

6.7.4.засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийг тогтоох, өөрчлөлт оруулах, тодотгох асуудлаар суурин болон хээрийн хэмжилт судалгаа хийх, материал боловсруулах ажилд холбогдох аймаг, нийслэлийн газрын албыг оролцуулна.

6.8.Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийн маргааныг бүртгэх, түүнийг шийдвэрлэхтэй холбоотой дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:

6.8.1.аймаг, сум, нийслэл, дүүргийн хилийн цэсийн маргааныг шийдвэрлэх талаар холбогдох санал, дүгнэлт гаргах үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын даргын тушаалаар байгуулна;

6.8.2.засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийн маргаан нь хүчин төгөлдөр Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн зарлигт тусгагдсан, эсхүл Улсын Их Хурлаар шийдвэрлүүлэх шаардлагатайгаас бусад маргаан бол архивын баримт материалд үндэслэн боловсруулсан Ажлын хэсгийн дүгнэлтийн дагуу хилийн цэсийн эргэлтийн цэг, шугамд газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын даргын шийдвэрээр нэгдсэн цахим системд өөрчлөлт оруулна;

6.8.3.засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийн маргаан үүссэн эргэлтийн цэг, шугам нь хилийн цэсийг тогтоосон хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн зарлиг, эсхүл Улсын Их Хурлын шийдвэр, тэдгээрийн холбогдох хавсралт зураг, том болон жижиг масштабын байр зүйн зураг, хилийн цэсийг тогтоох үед ашигласан газар усны нэрийн зураг зэрэг архивын баримт материалтай тулгалт хийж, зөрүүгүй тохиолдолд хилийн цэсийн маргаанд тооцохгүй;

6.8.4.аймаг, нийслэлийн газрын алба нь засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийн маргааныг тухай бүрд нь бүртгэл хөтөлж, нэгдсэн судалгаа, дүгнэлтийг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад жил бүрийн 11 дүгээр сарын 15-ны өдрийн дотор хүргүүлнэ.

6.9.Хилийн цэсийг тогтоох, тодотгох, солбицолжуулах, хилийн цэсийн маргааныг шийдвэрлэхэд дараах архивын баримт материал, нарийвчлалын шаардлага хангасан байр зүйн зураг, баталгаажуулсан багажийг ашиглана:

6.9.1.хилийн цэсийг баталсан хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн зарлиг, эсхүл Улсын Их Хурлын холбогдох шийдвэрийг баталсан тухайн цаг үед хийгдсэн газар нутгийн нэрийн зураг, хилийн цэсийн зураг, холбогдох архивын баримт материал;

6.9.2.байр зүйн 1:25 000 масштабтай зураг (байхгүй тохиолдолд 1:50 000-1:100 000 зураг ашиглана.);

6.9.3.таван метрээс илүү нягтралтай болон түүнээс том масштабын агаар, сансрын зураг;

6.9.4.тухайн ажлын шаардлагад нийцсэн багаж, тоног төхөөрөмж.

6.10.Хилийн цэсийн зураг нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

6.10.1.хилийн цэсийг эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр баталсан цаг үед хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байсан газар зүйн нэрээр хилийн цэсийн эргэлтийн цэгийг нэрлэсэн байх;

6.10.2.хилийн цэсийн эргэлтийн цэгийг солбицолжуулсан байх;

6.10.3.Монгол Улсад мөрдөгдөж байгаа геодезийн солбицол, тусгаг, өндрийн нэгдсэн тогтолцоонд хэмжиж зурагласан байх;

6.10.4.хилийн цэсийг баруун хойд цэгээс эхлэн нар зөв дарааллаар дугаарлаж, жагсаасан байх;

6.10.5.хуучин хилийн цэсийг хар өнгөөр, шинэ хилийн цэсийг улаан өнгөөр ялгасан байх.

6.11.Энэ журмын 6.7.1-д заасан Ажлын хэсэг дараах байдлаар тооцоо, судалгааг боловсруулж, тайланг гаргаж холбогдох материалын хамт газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ:

6.11.1.хилийн цэсийг шинээр тогтоох, өөрчлөлт оруулах, тодотгох шалтгаан, үндэслэл;

6.11.2.хүн ам, нийгэм, эдийн засгийн тооцоо, судалгаа, харьцуулалт;

6.11.3.хилийн цэсийг шинээр тогтоох, өөрчлөлт оруулах, тодотгох засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн газрын нэгдмэл сангийн ангиллын зураг, шилжилт өөрчлөлтийн тооцоо (экспликаци);

6.11.4.ажлын хэсгийн санал, дүгнэлт ;

6.11.5.байр зүйн 1:25 000 масштабтай зураг (байхгүй тохиолдолд 1:100 000 зураг ашиглана.) дээр одоогийн болон шинэчилсэн хилийн цэсийн зураг;

6.11.6.хилийн цэсийн эргэлтийн цэгийн солбицлын жагсаалт.

6.12.Газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь материал хүлээн авснаас хойш ажлын 10 хоногт багтаан сум, дүүргийн болон аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын саналыг авахаар аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, аймаг, нийслэлийн газрын албанд хүргүүлнэ.

6.13.Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга 90 хоногт багтаан сум, дүүргийн болон аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар саналыг хэлэлцүүлж, зөвшөөрсөн, эс зөвшөөрсөн тухай шийдвэрийг газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад буцаан хүргүүлнэ.

6.14.Газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь холбогдох тайлан, шийдвэрийн төслийг нэгтгэн боловсруулж, газрын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд болон энэ журмын 6.7.1-д заасан Ажлын хэсэгт танилцуулах, асуудлыг Засгийн газар, Улсын Их Хурлаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл хангуулж ажиллана.

6.15.Холбогдох талууд зөрүүтэй, тохиролцоогүй санал ирүүлснийг үл харгалзан саналыг холбогдох шийдвэрийн төсөлд хавсаргана.

6.16.Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн хилийн цэсийг тогтоох, өөрчлөлт оруулах, тодотгох газар зохион байгуулалтын ажлын зардлыг улс, орон нутгийн төсөвт тусгана.

6.17.Улсын тусгай хэрэгцээний газарт хийх газар зохион байгуулалтын ажлын зардлыг холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллага, төсөл хэрэгжүүлэгч байгууллага хариуцна.

Долоо.Хариуцлага

7.1.Энэ журмын холбогдох заалтыг зөрчсөн тохиолдолд Газрын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль болон холбогдох хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

7.2.Энэ журмыг зөрчсөн нь газар зохион байгуулалтын мэргэжлийн байгууллагын эрхийг цуцлах үндэслэл болно.

----oOo----

Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар
сарын 06-ны өдрийн 92 дугаар
тогтоолын 2 дугаар хавсралт

ГАЗРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ, ЧАНАРЫН УЛСЫН ХЯНАН БАТАЛГАА ХИЙХ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Газрын нэгдмэл сангийн бүх ангиллын газарт газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгаа (цаашид “газрын хянан баталгаа” гэх) хийхтэй холбогдсон харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

1.2.Газрын тухай хуулийн 58.5-д заасны дагуу 5 жилд нэг удаа газрын хянан баталгааг хийх бөгөөд Монгол Улсын нийт нутаг дэвсгэрт хийгдэх газрын хянан баталгааны үйл ажиллагаанд энэ журмыг дагаж мөрдөнө.

1.3.Энэ журмын 1.2-т заасан газрын хянан баталгаа хийх үйл ажиллагааг аймаг, сум, нийслэл, дүүргийн газрын алба нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд хэрэгжүүлж, газрын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага (цаашид “агентлаг” гэх) нь нэгдсэн удирдлага, зохион байгуулалтаар хангаж, хяналт тавьж ажиллана.

1.4.Газрын хянан баталгааны үйл ажиллагаанд газрын нэгдмэл сангийн удирдлагын нэгдсэн цахим системийн дэд систем болох газрын мониторингийн цахим систем (цаашид “цахим систем” гэх)-ийг ашиглана.

Хоёр.Газрын хянан баталгааны төрөл

2.1.Газрын элэгдэл, эвдрэл, хөрсний бохирдол, ургамлын нөмрөгийн төрх, байдлыг тодорхойлох, газрыг гэрээнд заасан нөхцөлөөр ашиглаж байгаа эсэх, газар ашиглалтын зөрчлийг илрүүлэх, зураглах, цаашид зөрчлийг арилгуулах, газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх зорилгоор газрын хянан баталгааг хийж, зөвлөмж, дүгнэлт гаргана.

2.2.Газрын хянан баталгаа нь санхүүжүүлэх хөрөнгийн эх үүсвэрээс хамаарч төлөвлөгөөт хянан баталгаа, захиалгат хянан баталгаа гэсэн хоёр төрөлтэй байна.

2.3.Төлөвлөгөөт хянан баталгааг улсын буюу орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр дараах тохиолдолд хийнэ:

2.3.1.газрын нэгдмэл сангийн ангиллын бүх газарт 5 жил тутам;

2.3.2.анх удаа Монгол Улсын иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшил, ашиглалтад шинээр олгож байгаа болон Монгол Улсын иргэнд нэг удаа үнэгүй өмчлүүлэхээр төлөвлөсөн газарт;

2.3.3.улсын тусгай хэрэгцээнд авах газарт.

2.4.Захиалгат хянан баталгааг захиалагчийн хөрөнгөөр дараах тохиолдолд хийнэ:

2.4.1.энэ журмын 2.3.2-т зааснаас бусад иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчлөл, эзэмшил, ашиглалтад байгаа газарт;

2.4.2.байгалийн хүчин зүйлс болон хүний буруутай үйл ажиллагааны улмаас иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчлөл, эзэмшил, ашиглалтад олгогдсон газрын төлөв байдалд элэгдэл, эвдрэл, доройтол үүссэн тохиолдол бүрд;

2.4.3.Монгол Улсын иргэнд газар өмчлүүлэх тухай хуулийн 27.2.8-д заасны дагуу Монгол Улсын иргэний өмчилж буй газарт.

2.5.Газар өмчлөх, эзэмших эрхийн гэрчилгээг бусдад шилжүүлэх тохиолдолд тухайн газарт хийгдсэн хянан баталгааны дүгнэлтийн хугацаа 5 жилээс хэтрээгүй бол уг дүгнэлтийг үндэслэнэ.

2.6.Газрын зориулалтыг эрх бүхий байгууллагын зөвшөөрөлгүйгээр өөрчлөн ашигласан тохиолдолд газрын хянан баталгааг заавал хийлгүүлнэ.

Гурав.Газрын хянан баталгаа хийх

3.1.Газрын хянан баталгаа хийх үйл ажиллагаанд бэлчээрийн газрын фото мониторингийн үнэлгээний ажлын үр дүн болон зайнаас тандан судлалын арга, технологийг хослуулан ашиглаж болно.

3.2.Газрын хянан баталгааны тогтвортой үндсэн үзүүлэлтийг тодорхойлох, тэдгээрийн өөрчлөлтийг харьцуулахдаа хянан баталгааны талбарт хэмжилт, судалгаа, шинжилгээ хийх зорилгоор байнгын ажиглалтын мониторингийн цэг (цаашид “мониторингийн цэг” гэх)-ийг байгуулна.

3.3.Хянан баталгааны талбар, мониторингийн цэгийг байгуулахдаа тухайн газрын байгаль-экологийн хэв шинж, нөлөөлөлд өртсөн байдал, хөрс, ургамлын шинж чанар, засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн

хил зааг, газрын нэгдмэл сангийн ангилал, газар ашиглалтын зориулалт, газрын хянан баталгааны өмнөх дүгнэлт зэргийг харгалзана.

3.4. Газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа явуулах мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй хуулийн этгээдийн гүйцэтгэх газрын хянан баталгааны ажил дараах үе шатнаас бүрдэнэ:

3.4.1. бэлтгэл ажил;

3.4.2. хээрийн судалгаа;

3.4.3. материал боловсруулалт;

3.4.4. тайлан, дүгнэлтийг баталгаажуулах.

3.5. Бэлтгэл ажлын үе шатанд тухайн орон нутагт өмнө нь хийгдсэн буюу анхны лавлагаа түвшний хөрс, ургамал, газар ашиглалт, гадаргын төлөв байдлын онцлогтой холбоотой судалгаа, шинжилгээний материалыг судлах, агаар, сансрын зураглалд боловсруулалт хийх, хянан баталгааны талбарын хил зааг, мониторингийн цэгүүдийг урьдчилан тогтоох, хээрийн судалгааны ажлын зураг бэлтгэх зэрэг ажлыг гүйцэтгэнэ.

3.6. Хээрийн судалгааны ажлын үе шатанд урьдчилан тогтоосон хянан баталгааны талбар, мониторингийн цэгүүдийн байршлыг харгалзан газрын бүрхэвч, газар ашиглалтын байдлыг зураглах, зайнаас тандан судлалын арга, аргачлалыг уламжлалт аргатай хослуулан хөрс, ургамал, газрын төрх байдлын судалгаа, шинжилгээ хийж, шаардлагатай хөрс, ургамал, усны дээжийг авч, итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлнэ.

3.7. Материал боловсруулалтын ажлын үе шатанд хээрийн судалгаагаар гүйцэтгэсэн ажиглалт, хэмжилт, судалгаа, бохирдол, элэгдэл, эвдрэлд өртсөн газруудын байршил, талбайн хэмжээ түүнийг арилгах, саармагжуулах арга хэмжээ, лабораторийн шинжилгээний дүнг нэгтгэн ажиглалтын талбар бүрээр сүлжээний зураг боловсруулж, хөрсний дээж, хөрсний механик бүрэлдэхүүн, хими, физикийн шинж чанар, хүнд металлын агууламж, эрүүл ахуй, хөрс, ургамлын бичиглэл, усны шинжилгээний үзүүлэлтийг анхны лавлагаа түвшний үзүүлэлтүүдтэй харьцуулан хянан баталгааны дүгнэлт гарган, батлагдсан аргачилсан зааврын дагуу тайлан боловсруулах, цахим системд холбогдох мэдээллийг бүртгэх зэрэг ажлыг гүйцэтгэнэ.

3.8. Газрын хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг агентлаг болон аймаг, нийслэл, дүүргийн газрын албаар хянуулан баталгаажуулж захиалагчид хүлээлгэн өгнө.

3.9.Газрын хянан баталгааны тайлан дараах баримт, бичгээс бүрдэнэ:

3.9.1.үе шатны ажлын тайлан;

3.9.2.газрын байршлыг тодорхойлсон тоон болон зурган мэдээлэл, талбайн хэмжээ;

3.9.3.хянан баталгааны талбар, хянан баталгааны талбарын сүлжээний зураг;

3.9.4.доройтсон газрын фото зураг;

3.9.5.агаар, сансрын зураг;

3.9.6.мониторингийн цэгийн хувийн хэрэг, дүгнэлт;

3.9.7.хөрс, ургамал, усны лабораторийн шинжилгээний хариу;

3.9.8.газрын гадаргын төрх байдал, хөрс, ургамлын төлөв байдал, чанар, түүний өөрчлөлт, доройтож бохирдоход нөлөөлж байгаа шалтгаан, сөрөг үр дагаврыг арилгах, газрыг зохистой ашиглах, хамгаалах, нөхөн сэргээх талаарх зөвлөмж, дүгнэлт;

3.9.9.өмнө нь хийгдсэн хянан баталгааны тайлан, дүгнэлттэй харьцуулсан дүн шинжилгээ;

3.9.10.газрын хянан баталгааны дүгнэлт;

3.9.11.хавсралт баримт материалууд.

3.10.Агентлаг нь хуулийн этгээдэд мэргэжлийн байгууллагын эрх олгоходоо цахим системд нэвтрэх эрхийг хамт олгоно.

3.11.Мэргэжлийн байгууллага нь хөрс, ургамал, усны итгэмжлэгдсэн лабораторитой гэрээ байгуулсан байна.

3.12.Мониторингийн цэгийн мэдээллийг цахим системд агентлаг бүртгэнэ.

3.13.Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний үр дүнд үүссэн хөрс, усны шинжилгээний дүн, ургамлын бичиглэлийг цахим системд хөрс, усны итгэмжлэгдсэн лаборатори бүртгэнэ.

3.14.Газрын хянан баталгааны ажлын үр дүнд үүссэн мониторингийн цэгийн мэдээллийг цахим системд шинээр мэргэжлийн байгууллага бүртгэнэ.

3.15.Аймаг, нийслэлийн газрын алба нь төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын даалгаврын төсөлд агентлагийн саналыг заавал авсан байна.

3.16.Газрын хянан баталгааны ажлын гүйцэтгэлд аймаг, нийслэл, дүүргийн газрын алба болон агентлаг хамтран хяналт тавина.

Дөрөв.Газрын хянан баталгааны тогтвортой үзүүлэлт

4.1.Газрын хянан баталгааны хүрээнд тухайн газрын төлөв байдал, чанарын өөрчлөлтийг бүрэн тогтоох зорилгоор дараах үндсэн тогтвортой үзүүлэлтүүдийг тодорхойлно:

4.1.1.бэлчээр, хадлангийн газарт:

4.1.1.1.ургамлын зүйлийн бүрэлдэхүүн;

4.1.1.2.ургамлын тусгаг бүрхэвч, тархац;

4.1.1.3.ургамлын биомасс (га-ийн ургац);

4.1.1.4.гадаргын төрх байдал;

4.1.1.5.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;

4.1.1.6.хөрсний бохирдолт;

4.1.1.7.хөрсний чийг;

4.1.1.8.мэрэгч болон хортон шавжийн хор хөнөөлд нэрвэгдсэн байдал;

4.1.1.9.газар ашиглалт, орчны аюулгүй байдал, газрын зөрчил зэрэг шаардлагатай үзүүлэлт.

4.1.2.тариалангийн газарт:

4.1.2.1.таримал ургамлын төрөл, зүйл;

4.1.2.2.таримал ургамлын ээлжлэн тариалалтын

хуваарь;

зузаан;	4.1.2.3.хөрсний үржил шимт үе давхаргын
	4.1.2.4.хөрсний ялзмагийн агууламж;
	4.1.2.5.хөрсний орчин (РН);
шингээх багтаамж;	4.1.2.6.нийт азот, хөдөлгөөнт фосфор, кали,
	4.1.2.7.гадаргын төрх байдал;
	4.1.2.8.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;
	4.1.2.9.хөрсний бохирдолт;
	4.1.2.10.хөрсний чийг;
	4.1.2.11.үндэслэг ишээр ба үндэсний хэсгээр үрждэг хог ургамлын тархалт;
	4.1.2.12.хөрсний хоёрдогч давсжилт, намагжилт;
	4.1.2.13.гербицид ба пестицидийн үлдэгдэл;
	4.1.2.14.усалгаатай тариалан эрхлэх боломж;
шаардлагатай үзүүлэлт.	4.1.2.15.газар ашиглалт, газрын зөрчил зэрэг
	4.1.3.атаршсан газарт:
	4.1.3.1.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;
	4.1.3.2.хөрсний бохирдолт;
өөрчлөлт;	4.1.3.3.ургамлын зүйлийн бүрэлдэхүүний
	4.1.3.4.гадаргын төрх байдал;
	4.1.3.5.атаршсан хугацаа;
	4.1.3.6.нөхөн сэргээлт хийгдсэн эсэх.

4.1.4.суурьшлын газарт:

4.1.4.1.хөрсний бохирдолт;

4.1.4.2.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;

4.1.4.3.гадаргын төрх байдал;

4.1.4.4.хот, суурин газрын тэлэлт, нягтрал;

4.1.4.5.газрын бүрхэвчийн ангилал, харьцаа (ногоон байгууламж, барилгажилт, нийтийн эдэлбэр газар гэх мэт);

4.1.4.6.газар ашиглалт, орчны аюулгүй байдал, газрын зөрчил зэрэг шаардлагатай үзүүлэлт.

4.1.5.уурхайн эдэлбэр болон үйлдвэрийн зориулалттай газарт:

4.1.5.1.гадаргын бохирдолт;

4.1.5.2.хөрсний бохирдолт;

4.1.5.3.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;

4.1.5.4.ургамлын тусгаг бүрхэц;

4.1.5.5.газар ашиглалт, орчны аюулгүй байдал, газрын зөрчил;

4.1.5.6.нөхөн сэргээлт хийгдсэн эсэх;

4.1.5.7.орчны эрүүл ахуй, аюулгүй байдал;

4.1.5.8.соёлын өвийн аюулгүй байдал зэрэг шаардлагатай үзүүлэлт.

4.1.6.аялал жуулчлал, рашаан сувилал, амралт зугаалгын газарт:

4.1.6.1.ургамлын зүйлийн бүрэлдэхүүн;

4.1.6.2.ургамлын тусгаг бүрхэц;

- 4.1.6.3.гадаргын төрх байдал;
- 4.1.6.4.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;
- 4.1.6.5.гадаргын бохирдолт;
- 4.1.6.6.рашаан усны орчны газрын ариун цэвэр,
эрүүл ахуй;
- 4.1.6.7.соёлын өвийн аюулгүй байдал;
- 4.1.6.8.газар ашиглалт, орчны аюулгүй байдал,
газрын зөрчил зэрэг шаардлагатай үзүүлэлт.
- 4.1.7.улсын тусгай хамгаалалттай газар нутагт:
 - 4.1.7.1.газрын гадаргын төрх байдал;
 - 4.1.7.2.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;
 - 4.1.7.3.хөрсний бохирдолт;
 - 4.1.7.4.ургамлын зүйлийн бүрэлдэхүүн;
 - 4.1.7.5.ургамлын тусгаг бүрхэц;
 - 4.1.7.6.ургамлын тархац (үүний дотор нэн ховор,
ховор ургамал, эмийн ургамал болон хорт ургамлын тархцын хүрээ);
 - 4.1.7.7.ургамлын биомасс;
 - 4.1.7.8.зэрлэг ан, амьтдын төрөл, зүйл;
 - 4.1.7.9.зэрлэг ан, амьтдын байршил, бэлчээрлэх
хил хязгаар;
 - 4.1.7.10.аялал жуулчлалын баазуудын байршил,
нягтрал;
 - 4.1.7.11.газар ашиглалт, орчны аюулгүй байдал,
газрын зөрчил;
 - 4.1.7.12.соёлын өвийн аюулгүй байдал зэрэг
шаардлагатай үзүүлэлт.

4.1.8.улсын тусгай хамгаалалттай газраас бусад улсын болон орон нутгийн тусгай хэрэгцээний газарт:

4.1.8.1.ургамлын зүйлийн бүрэлдэхүүн;

4.1.8.2.ургамлын тусгаг бүрхэвч;

4.1.8.3.газрын гадаргын төрх байдал;

4.1.8.4.хөрсний бохирдолт;

4.1.8.5.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;

газрын зөрчил;

4.1.8.7.соёлын өвийн аюулгүй байдал зэрэг шаардлагатай үзүүлэлт.

4.1.9.ойн сан бүхий газарт:

4.1.9.1.ойн нягтрал;

4.1.9.2.ойн талбайн өөрчлөлт;

4.1.9.3.газрын гадаргын төрх байдал;

байдал;

хэмжээ;

4.1.9.6.газар ашиглалтын зөрчил зэрэг шаардлагатай үзүүлэлт.

4.1.10.усны сан бүхий газарт:

4.1.10.1.усны эрдэсжилт;

4.1.10.2.усны бохирдолт;

4.1.10.3.эрэг орчмын газрын төрх байдал;

4.1.10.4.эрэг орчмын хөрсний элэгдэл, эвдрэл;

4.1.10.5.эрэг орчмын хөрсний бохирдол;

4.1.10.6.голын голдирлын өөрчлөлт;

4.1.10.7.газар ашиглалт, эрүүл ахуй, аюулгүй байдлын дэглэмийн зөрчил зэрэг шаардлагатай үзүүлэлт.

4.1.11.дээр дурдсанаас бусад ангиллын газарт:

4.1.11.1.хөрсний бохирдолт;

4.1.11.2.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;

4.1.11.3.гадаргын төрх байдал;

4.1.11.4.ургамлын тусгаг бүрхэц;

4.1.11.5.нөхөн сэргээлт хийгдсэн эсэх;

4.1.11.6.газар ашиглалт, орчны эрүүл ахуй, аюулгүй байдал, газрын зөрчил;

4.1.11.7.соёлын өвийн аюулгүй байдал зэрэг шаардлагатай үзүүлэлт.

4.2.Дипломат төлөөлөгчийн болон консулын газар, олон улсын байгууллагын төлөөлөгчийн газарт олгосон газарт газрын төлөв, байдал чанарын хянан баталгаа хийхэд энэхүү журмын 4.1.4-т заасан үндсэн үзүүлэлтийг баримтална.

4.3.Газрын төлөв байдал, чанарт гарч болзошгүй өөрчлөлтийг тодорхойлоход дээр дурдсанаас бусад нэмэлт онцлог үзүүлэлт хэрэглэж болно.

4.4.Газрын хянан баталгааны дараах тогтвортой үзүүлэлтүүдийг тодорхойлохдоо зайнаас тандан судлалын арга, аргачлалыг ашиглаж, судалгаа, шинжилгээ, зураглал хийж болно:

4.4.1.газрын гадаргын бүрхэвч, төрх байдал;

4.4.2.ургамлын тусгаг бүрхэц;

4.4.3.ургамлын биомассын хэмжээ;

4.4.4.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;

4.4.5.газар ашиглалтын зөрчил;

4.4.6.хөрсний хоёрдогч давсжилт, намагжилт;

4.4.7.атаршсан хугацаа;

4.4.8.хөрсний элэгдэл, эвдрэл;

4.4.9.нөхөн сэргээлт хийгдсэн эсэх;

4.4.10.хот, суурин газрын тэлэлт, нягтаршил;

4.4.11.газрын бүрхэвчийн ангилал, харьцаа (ногоон байгууламж, барилгажилт, нийтийн эдэлбэр газар гэх мэт);

4.4.12.зэрлэг ан, амьтдын байршил, бэлчээрлэх хил хязгаар;

4.4.13.аялал жуулчлалын баазуудын байршил, нягтрал;

4.4.14.ойн нягтрал;

4.4.15.ойн талбайн өөрчлөлт;

4.4.16.хортон шавжийн хор хөнөөлд нэрвэгдсэн байдал;

4.4.17.ойн түймэрт өртсөн байдал;

4.4.18.усны бохирдолт;

4.4.19.эрэг орчмын газрын төрх байдал;

4.4.20.эрэг орчмын хөрсний элэгдэл, эвдрэл;

4.4.21.голын голдирлын өөрчлөлт;

4.4.22.соёлын өвийн аюулгүй байдал.

Тав.Газрын хянан баталгааг хянан үзэж, баталгаажуулах

5.1.Агентлаг нь дараах ангилал, зориулалтын газрын хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хянаж, баталгаажуулна:

5.1.1.уурхайн эдэлбэр газарт;

5.1.2.үндэсний хэмжээний томоохон бүтээн байгуулалт, дэд бүтцийн төсөл, хөтөлбөр болон төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн төсөл хэрэгжүүлэх газарт;

5.1.3.зам, шугам сүлжээний газарт;

5.1.4.хоёр ба түүнээс дээш аймаг, нийслэлийн нутаг дэвсгэрийг хамран олгогдсон газарт;

5.1.5.улсын тусгай хэрэгцээний газарт.

5.2.Аймаг, нийслэл, дүүргийн газрын алба нь энэхүү журмын 5.1-д зааснаас бусад газрын нэгдмэл сангийн ангилал, зориулалтын газрын хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хянаж баталгаажуулна.

5.3.Агентлаг, аймаг, нийслэл, дүүргийн газрын алба нь газрын хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хүлээн авснаас хойш ажлын 7 хоногт багтаан хянан үзэж, баталгаажуулна.

5.4.Агентлаг, аймаг, нийслэл, дүүргийн газрын алба нь мэргэжлийн байгууллагын хэвлэмэл болон цахим системээр ирүүлсэн тайланг дараах байдлаар хянан үзэж, шаардлага хангаагүй тохиолдолд гүйцэтгэгчид буцаана:

5.4.1.тайлан нь монгол хэл бичгийн зөв бичих дүрмийг баримталсан, утга найруулгын алдаагүй боловсруулагдсан эсэх;

5.4.2.захиалагчийн газар өмчлөх, эзэмших, ашиглахтай холбоотой баримт бичиг бүрэн эсэх;

5.4.3.хянан баталгааны ажил гүйцэтгэх мэргэжлийн байгууллагын тусгай зөвшөөрлийн болон холбогдох баримт, бичиг бүрэн эсэх;

5.4.4.хянан баталгааны талбартай холбоотой ерөнхий мэдээлэл үнэн зөв эсэх;

5.4.5. хянан баталгааны талбарыг батлагдсан аргачлалын дагуу хувааж, нэгж талбарын эргэлтийн цэгийн солбицол, хөрсний дээж, хөрсний механик бүрэлдэхүүн, хими, физикийн шинж чанар, хүнд металлын агууламж, эрүүл ахуй, хөрс, ургамлын бичиглэл, усны шинжилгээний үзүүлэлтийг анхны лавлагаа түвшний үзүүлэлтүүдтэй харьцуулан дүгнэж, засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн бүсчлэлийн кодын дагуу хянан баталгааны талбарын сүлжээний зургийн кодыг нэрлэж, цахим системд оруулсан эсэх;

5.4.6. хянан баталгааны талбарын сүлжээний зургийг газрын кадастрын мэдээллийн сангийн мэдээлэлтэй харьцуулан батлагдсан аргачлал, зааврын дагуу боловсруулсан эсэх;

5.4.7. хөрсний нэршлийг зөв тодорхойлж, хөрсний зүсэлтийг арга зүй, аргачлалын дагуу гүйцэтгэж, хөрсний төлөв байдал, чанар, түүний өөрчлөлтийн талаар тодорхой бичиж, шинжилгээний үр дүнг шинжлэх ухаан, онолын үндэслэлтэй тайлбарласан эсэх;

5.4.8. ургамлын нэршлийг зөв тодорхойлж, бичиглэлийг аргачлалын дагуу гүйцэтгэж, ургамлын төлөв байдал, чанар, түүний өөрчлөлтийн талаар тодорхой бичиж, үр дүнг шинжлэх ухаан, онолын үндэслэлтэй тайлбарласан эсэх;

5.4.9. усны шинжилгээ хийсэн тохиолдолд чанар, өөрчлөлтийн талаар тодорхой бичиж, шинжилгээний үр дүнг шинжлэх ухаан, онолын үндэслэлтэй тайлбарласан эсэх;

5.4.10. өмчлөл, эзэмшил, ашиглалтад байгаа газрын хэмжээг зөв тогтоож, газар ашиглалт, зөрчил, доройтсон газрын талбайн хэмжээг үнэн зөв тодорхойлж зурагласан эсэх;

5.4.11. тайлангийн дүгнэлт хэсэгт газрын хэмжээ, нэгж талбарын дугаар, газар ашиглалтын онцлог, газрын гадарга, хөрс, ургамлын төлөв байдал, чанар, түүний өөрчлөлт, нөлөөлж байгаа шалтгаан хүчин зүйл, сөрөг үр дагавруудыг арилгах, газрыг зохистой ашиглах, хамгаалах, нөхөн сэргээх талаар зөвлөмжийг хангалттай боловсруулсан эсэх;

5.4.12. хянан баталгааны талбар тус бүрээр дүгнэлт, зөвлөмжийг боловсруулсан эсэх;

5.4.13. зөвлөмж нь тухайн хянан баталгааны талбарын байгаль, цаг уурын онцлог, хөрс, ургамал, газар ашиглалтын аюулгүй байдлын ерөнхий дүгнэлтийн үндсэн дээр сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах талаар ойлгомжтой байдлаар бичигдсэн эсэх;

5.4.14.иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын газрын хянан баталгааны бүрдүүлэх материалын жагсаалт болон дүгнэлтийг цахим системд бүрэн оруулсан эсэх.

5.5.Газрын кадастрын мэдээллийн санд бүртгэлгүй, мэдэгдэх хуудас хэвлэгдэх боломжгүй газарт хийгдсэн хянан баталгааны тайланг хэвлэмэл байдлаар хүргүүлж, баталгаажуулж болно.

5.6.Газрын хянан баталгааны ажлын эцсийн үр дүнг цахим системд бүрэн оруулснаар акт, дүгнэлт үйлдэх үндэслэл болно.

Зургаа.Газрын хянан баталгааны үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх, үүрэг

6.1.Агентлаг нь дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ:

6.1.1.газрын төлөвлөгөөт хянан баталгааны санхүүжилтийг улсын төсөвт тусгуулах, зарцуулалтад нь хяналт тавих;

6.1.2.газрын хянан баталгааны үйл ажиллагааны нэгдсэн тайлан, дүгнэлтийг Засгийн газарт танилцуулах;

6.1.3.мэргэжлийн байгууллагын эрх олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгохтой холбоотой дүгнэлт гаргах, тэдгээрийн бүртгэлийг хөтлөх, хяналт тавих;

6.1.4.улс, аймаг, нийслэлийн хэмжээнд газрын нэгдмэл сангийн төлөв байдал, чанарын талаарх мэдээллийг хэвлэл, мэдээллийн хэрэгслээр дамжуулан олон нийтэд мэдээлэх;

6.1.5.улсын хэмжээнд газрын хянан баталгааны цахим системийн нэгдсэн мэдээллийн сангийн бүртгэл хөтлөх, хяналт тавих, мэдээллийн сангийн тайлан мэдээллээр иргэд, олон нийтэд нээлттэй үйлчлэх;

6.1.6.энэхүү журмын 5.1-д заасан ангилал, зориулалтын газарт хийгдсэн хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг хянаж баталгаажуулах;

6.1.7.мэргэжлийн байгууллага, хөрс, усны итгэмжлэгдсэн лабораторид цахим системд нэвтрэх эрх олгох.

6.2.Аймаг, нийслэл, дүүргийн газрын алба, сумын газрын даамал дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ:

6.2.1.мэргэжлийн байгууллагын гүйцэтгэсэн газрын хянан баталгааны тайлан, дүгнэлт энэ журамд заасан шаардлага хангаагүй тохиолдолд энэ талаарх мэдээллийг хөтөлж, агентлагт хүргүүлэх;

6.2.2.жил бүрийн газрын хянан баталгааны нэгдсэн тайланг тухайн оны 05 дугаар сарын 01-ний өдөр болон 10 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор агентлагт хүргүүлэх;

6.2.3.тухайн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжид байгаа хянан баталгааны талбар, мониторингийн цэгийн бүрэн бүтэн байдалд хяналт тавих, гарсан аливаа зөрчлийг тухай бүрд нь арилгуулах;

6.2.4.тухайн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжид хийгдэж байгаа газрын хянан баталгааны үйл ажиллагаанд хяналт тавих, мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх;

6.2.5.газрын хянан баталгааны нэгдсэн тайланг үндэслэн доройтсон, бохирдсон, элэгдсэн, эвдэрсэн газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагааг төлөвлөж, тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжилтийн тайланг тогтоосон хугацаанд агентлагт жил бүр хүргүүлэх;

6.2.6.гамшиг, осол, аюулт үзэгдэл тохиолдсон газруудад холбогдох салбарын байгууллагуудтай хамтран газрын төлөв байдал, нөхөн сэргээлтэд хяналт тавьж, цахим системд тухай бүр бүртгэх;

6.2.7.газрын төлөв байдал, чанарыг доройтуулсан нь мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон бол тухайн газарт учирсан хохирлыг арилгуулах, нөхөн төлүүлэх, албадан чөлөөлүүлэх тухай шийдвэр гаргах саналыг газар өмчлүүлэх, эзэмшүүлэх, ашиглуулах шийдвэр гаргасан эрх бүхий этгээдэд хүргүүлэх;

6.2.8.энэ журмын 5.4-т заасан шаардлагыг хангаагүй тайлан, дүгнэлтийг удаа дараа гаргасан мэргэжлийн байгууллагын эрхийг түдгэлзүүлэх тухай саналыг агентлагт хүргүүлэх;

6.2.9.газар өмчлөгч, эзэмшигч, ашиглагчдад захиалгат хянан баталгаа хийлгэх тухай мэдэгдэх хуудас хүргүүлэх, мэргэжлийн байгууллагаар хийлгүүлэх шаардлага тавих, биелэлтэд хяналт тавих;

6.2.10.хянаж баталгаажуулсан хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийн чанар гүйцэтгэлд хяналт-шинжилгээ хийж, улирал тутамд агентлагт тайлагнах.

6.3.Мэргэжлийн байгууллага дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ:

6.3.1. батлагдсан аргачилсан зааврын дагуу газрын хянан баталгааг гүйцэтгэж, үр дүнг мэдээллийн сангийн шалгуур үзүүлэлтийн дагуу боловсруулж, мониторингийн цахим системд оруулах;

6.3.2. газрын хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийн үнэн бодит байдлыг хариуцах, итгэмжлэгдсэн лабораторийн цахим системд оруулсан хөрсний шинжилгээний дүнг үндэслэн боловсруулах;

6.3.3. газрын хянан баталгааны ажлыг хийж гүйцэтгэхдээ энэхүү журмын 5.4-т заасан шаардлагыг мөрдөх;

6.3.4. газрын хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг энэ журмын 5.1, 5.2, 5.3-т заасны дагуу баталгаажуулсны дараа захиалагчид хүргүүлэх;

6.3.5. энэ журмын 6.1.7-д заасан цахим системд нэвтрэх эрх авах;

6.3.6. газрын хянан баталгааны ажлын тайлан, дүгнэлтийг цахим системд үнэн зөв оруулж, мэдээллийн чанарыг тус бүр хариуцах.

6.4. Итгэмжлэгдсэн лаборатори дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ:

6.4.1. энэ журмын 6.1.7-д заасны дагуу мониторингийн цахим системд нэвтрэх эрх авах;

6.4.2. хөрс, усны дээжийн задлан шинжилгээний үр дүнг цахим системд үнэн зөв оруулж, мэдээллийн чанарыг тус бүр хариуцах.

6.5. Захиалгат хянан баталгааны дүгнэлтэд заасан газрыг зүй зохистой ашиглах, хамгаалах чиглэлээр өгсөн зөвлөмжийн дагуу илэрсэн зөрчлийг арилгах, газрыг хамгаалах, сайжруулах, нөхөн сэргээх арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн аймаг, нийслэл, дүүргийн газрын алба, сумын газрын даамал тогтоож, акт үйлдэнэ.

Долоо. Санхүүжилт

7.1. Газрын хянан баталгааны санхүүжилт дараах эх үүсвэрээс бүрдэнэ:

7.1.1. Газрын тухай хуулийн 58.7-д заасны дагуу анх удаа иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчлөл, эзэмшил, ашиглалтад олгож байгаа болон төлөвлөгөөт хянан баталгааг улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх;

7.1.2.Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 18.1-д заасан газрын нөөц ашигласны төлбөрийн орлогын 15 хувиас зарцуулах;

7.1.3.олон улсын байгууллагатай хамтран хэрэгжүүлж буй төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилтээс зарцуулах;

7.1.4.усны сан бүхий газар болон ойн сан бүхий газарт улсын хянан баталгааны ажлыг зохион байгуулахдаа байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогоос зарцуулах;

7.1.5.бусад эх үүсвэр.

7.2.Газрын тухай хуулийн 58.7-д заасны дагуу газар эзэмшигч, ашиглагч нь газрынхаа хянан баталгааг өөрийн хөрөнгөөр санхүүжүүлнэ.

7.3.Монгол Улсын иргэнд газар өмчлүүлэх тухай хуулийн 27.2.8-д заасны дагуу өмчийн газрынхаа газрын хянан баталгааг иргэн өөрийн зардлаар санхүүжүүлнэ.

7.4.Улсын болон орон нутгийн тусгай хэрэгцээнд авах газарт газрын хянан баталгааны сүүлийн 5 жилийн дотор хийгдсэн тайлан, дүгнэлт байхгүй тохиолдолд хянан баталгааны ажлыг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгүүлж, холбогдох санхүүжилтийг тухайн санал ирүүлсэн байгууллага хариуцна.

Найм.Хүлээлгэх хариуцлага

8.1.Аймаг, нийслэл, дүүргийн газрын алба, сумын газрын даамлаас хүргүүлсэн мэдэгдлийн дагуу иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага нь захиалгат хянан баталгааг тогтоосон хугацаанд хийлгээгүй бол Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээнэ.

8.2.Мэргэжлийн байгууллага нь энэ журмын 6.3-т заасан эрх, үүргийг хэрэгжүүлээгүй, лабораторийн шинжилгээний дүн болон хянан баталгааны ажлын тайлан дүгнэлтийг илтэд худал үйлдсэн нь тогтоогдсон тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагын эрхийг цуцалж, Эрүүгийн хууль, Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээнэ.

8.3.Агентлаг болон аймаг, нийслэл, дүүргийн газрын албаны албан хаагч газрын хянан баталгааны тайлан, дүгнэлтийг энэ журмын 5.4-т заасны дагуу хянан үзээгүй баталгаажуулсан нь тогтоогдсон тохиолдолд гэмт хэргийн шинжгүй бол Төрийн албаны тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

----оОо----

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeel@parliament.mn

Утас: 262420

Хэвлэлийн хуудас: 2.75

Индекс: 200003